N°. 4406.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

1861.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden franko p. p. *f* 6.00.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan »het Bureau van DE TIJD."

MAANDAG 4 NOVEMBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.—

AMSTERDAM, 2 November.

In de jongste allokutie, door den H. Vader uitgesproken, werd op de omstandigheid gewezen dat de behoeften van de pauselijke schatkist steeds klimmende zijn. Dit feit kan geen verwondering baren voor degenen, die weten met welke voorbeeldelooze naauwgezetheid Pius IX al zijn geldelijke verpligtingen nakomt, zelfs die, waarvan hij zich in den tegenwoordigen toestand met volle regt ontheven zou mogen achten. Wij komen later op dat punt terug, en vergenoegen ons voor heden het volgende beroep op de Katholieken, dat wij in de *Correspondance de Rome* vinden, over te nemen:

»De revolutionnairen hadden de hoop gevoed dat de H. Vader tot een volstrekte onmagt zou worden gebragt door het gebrek aan stoffelijke hulpmiddelen. Zij hielden zich overtuigd dat, eenmaal van hare provinciën beroofd, de Kerk, aan haar talrijke verpligtingen niet meer kunnende voldoen, in een alledaagsch bankroet zou verzinken. Daarenboven hadden zij, het hart der Christenen naar hun eigen hart beoordeelend, geloofd dat de algemeene vader weldra aan de verlatenheid zou worden prijs gegeven.

»Maar deze valsche berekeningen hebben gefaald. Het wonder Gods leeft in de volken voort. De liefde zegeviert over den haat.

»De geloovigen hebben aan den opvolger van St Pieter hun gaven en offers gebragt. Zij hebben den St-Pieterspenning hersteld, en Pius IX heeft de geldelijke verpligtingen van den H. Stoel volledig nagekomen, niet alleen die, welke streng door de [illegible] worden gevorderd, maar ook die, waarvan de gebeurtenissen hem ontheven hebben. Het is aldus, dat hij en de volle rente der pauselijke schuld en de traktementen van alle getrouw gebleven beambten in de ontroofde provinciën en de talrijke pensioenen der trouwe staatsdienaren van allen rang over de geheele uitgestrektheid van het grondgebied heeft betaald.

»De vertegenwoordiger der opperste regtvaardigheid heeft al gedaan wat hij kon, opdat zijn aan hem verkleefde onderdanen niet door de onregtvaardigheid zijner vijanden zouden lijden. Hij drijft de apostolische kieschheid zoo ver, dat hij, tot zijn groote schade, geen grenslinie heeft opgerigt langs het lapje gronds, dat de revolutie hem nog niet heeft ontroofd, terwijl Piemont, de maat zijner onregtvaardige handelingen vullende, op de goederen, die uit de provinciën naar de hoofdstad gaan, een buitensporig regt legt; van daar een geheel stelsel van onbillijke bezwaren, dat aan den pauselijken Stoel de douane-regten ontneemt, op de bewoners drukt, en den sluikhandel op groote schaal voortbrengt.

»Niet meer dan het derde van zijn grondgebied bezittende, en zonder de belastingen te verhoogen, heeft de Paus ten naastebij al zijne vroegere ambtenaren en de overige uitgaven van staat behouden, en zijn ministers, men moet het erkennen, hebben de verdienste van in al die behoeften te voorzien, en voorts de hoogste zuinigheid te betrachten.

»Door geen der lasten van zich af te schuiven, zoo als de tegenwoordige stand van zaken met geweld scheen te vorderen, heeft Pius IX de regten der H. Kerk hooger, welsprekender en plegtiger laten gelden. Aldus blijft aan de zijde der Katholieken, in dezen geduchten strijd, [illegible], de liefde, de eer, het regt, de [illegible] veilig.

»[illegible] de liefde, wij herhalen het, heeft over de dwaling gezegevierd. Maar die zegepraal kan niet voorbijgaand zijn. In de allokutie van 30 September ll. brengt de H. Vader aan den steun en de medewerking zijner getrouwe kinderen eene schitterende hulde.

»Het is aan dien steun, aan die medewerking »*dat hij uitsluitend verschuldigd is van in de zeer groote uitgaven van den H. Stoel te kunnen voorzien.*" De Christenen moeten dus met hun vrome milddadigheid voortgaan. Wat meer is, zij moeten die verdubbelen, want de H. Vader, van die uitgaven gewagende, noemt ze niet alleen zeer groot, *maximus*, hij voegt er bij dat zij steeds aangroeijen, *crescentibus*.

»Wij kunnen niet te veel er bij de Katholieken op aandringen dat zij moedig voortgaan met hun gaven voor de H. Kerk te storten. Door met hun offers den Paus ter hulp te komen, redden zij met en door hem de maatschappij, de beschaving en de vrijheid. Het reeds verkregen rezultaat is schoon genoeg om de zwakken te versterken en de sterken te bevestigen. De H. Stoel heeft zich te midden der revolutionnaire stormen gehandhaafd *uitsluitend* door den *steun* der geloovigen. Dat deze dan ook niet de hulde en het aandoenlijk beroep, het beroep huns vaders vergeten, in deze woorden uitgedrukt:

»'t Is daarom ook, dat Wij, in de nederigheid van Ons »hart de levendigste dankbetuigingen tot den God van al»len troost rigtende, die door deze opmerkenswaardige »vroomheid en edelmoedigheid van het episkopaat en het »trouwe volk Ons verzachting, troost en kracht in Onze »verdrietelijkheden en onze bitterheden wil geven, »gelukkig zijn op nieuw ten aanschouwe der wereld onze »gevoelens van diepe dankbaarheid aan de bisschoppen »en hun trouwe volken te betuigen, wijl het aan hun »bijstand en aan hun hulp uitsluitend te danken is, dat »Wij in deze zoo groote behoeften, die steeds aan»groeijen, voorzien kunnen."

Voor het uitwendig herstel der Domkerk te Utrecht wenscht de Regering, volgens de Staatsbegrooting voor 1862, een subsidie van *f* 18000 te verleenen, te verdeelen over drie jaren.

De Dom van Utrecht is een belangrijk overblijfsel van de [illegible] gothische kerk der XIIIe Eeuw, die Nederland ooit bezeten heeft. *f* 18000 bij te dragen tot haar herstel, is voor het rijk niet te veel; mits de gelden oordeelkundig worden aangewend. Dat dit plaats had, kan men erkennen, waar er sprake is van de eerste hand die aan de tegenwoordige restauratie gelegd is. De architekt Kamperdijck is werkelijk vervuld van eerbied en liefde voor de kunst der XIIIe Eeuw. Hij hermaakt wat geweest is zonder aan zijn eigen wetenschap de nuttelooze vraag te stellen, waar kan dat voor gediend hebben. Maar sinds de aanwending van Portlandsche Cement geene maat meer kent aan de kerk; — sinds men dat hooggeloofd plakmiddel niet alleen gebruikt tot het hechten, maar werklijk tot het nabootsen van *steenen* — sinds op de gedroogde koek met een penseel het onregelmatig *appareil* gefingeerd wordt, waarin vele kerken gebouwd zijn — sinds ook daar de tooneeldekoratie-architektuur op den voorgrond treedt — kan die restauratie den naam van oordeelkundig niet meer verdienen, en is elke penning, die aan dat knutselwerk besteed wordt, als weggesmeten te beschouwen.

Het behoeft geene bijzondere vermelding, dat wij ook de *f* 43000, die voor de voltooijing der tooneeldekoratiën op het Binnenhof in Den Haag gevraagd worden geenszins zouden toestaan. Integendeel, dat wij die som nog eerder zouden wenschen te verleenen, als daarmeê het voltrokken wandalisme ongedaan kon worden gemaakt.

Een dezer dagen uitgegeven vlugschrift deelt een rapport mede, dat in 1845 door Mr J. B. van Son, destijds minister van R. K. Eeredienst, aan Z. M. Willem II zou zijn ingediend. Dit stuk, wanneer het al bestaan heeft, is niet van den heer van Son, zooals blijkt uit den volgenden ons toegezonden brief, waaraan wij gaarne plaats verleenen.

»Aan de redaktie van »de Tijd".

»*Mijne Heeren!*

»De heer Robert Pays (of dit een verdichte of echte naam is, weet ik niet, en is mij ook vrij onverschillig) heeft kunnen goedvinden in eene brochure, uitgegeven te Utrecht door Kemink en Zoon 1861, te vermelden het uittreksel van een rapport, door *de Wespen* mij toegedicht, N° 6, p. 178. sqq. anno 1845.

Jammer dat de heer Robert Pays zich de moeite niet gegeven heeft de lezing der *Wespen* voort te zetten tot N° 8 p. 225, alwaar letterlijk gedrukt staat:

»Tot mijn innig en bitter leedwezen, ben ik van »GOEDER HAND onderrigt geworden dat het rapport »aan den Koning, over den toestand der Katholieken »tegenover den staat, hetwelk men meende van den heer »van Son te zijn, »*niet* door Z. E. aan Z. M. is ingediend."

»Dit genoeg. Voor wie mij kent, is deze logenstraffing overbodig: het oordeel van anderen is mij even onverschillig als de persoon des heeren Robert Pays, welke gerust wezen kan dat ik, privaat persoon, even weinig van hem voldoening eischen zal als ik, destijds minister des Konings, van *de Wespen* deed. Er zijn pamfletten die hare veroordeeling met zich voeren: van die gehalte waren *de Wespen* en zijn de produkten, die uit zulke bron putten; en ik zoude het publiek niet met mijn vergeten persoon gemoeid hebben — men moge in de kloosterpamfletten mij, dàn als de noodlottige genius van Willem II, dàn als verrader van het kerkelijk regt en der kerkelijke belangen doen doorgaan — indien ik niet duchtte dat een of ander oningewijde er ergernis uit zou kunnen nemen.

»Aanvaardt enz.

»*U Wel-Ed. Dv. Dienaar*
»J. B. VAN SON."

In de zitting van den Gemeenteraad op Woensdag avond is de beraadslaging voortgezet over de begrooting, dienst 1862, en wel over de uitgaven. De vier eerste hoofdstukken werden afgehandeld. Alle posten der drie eerste hoofdstukken werden goedgekeurd zonder hoofdelijke stemming, alsmede een amendement der financiële kommissie om den post betreffende de kosten wegens de aan het rijk verschuldigde 2½ pCt. ontvangloon voor de opcenten op de sterke dranken met *f* 100 te verhoogen en dus te brengen op *f* 9500. Over het derde hoofdstuk: kosten van onderhoud van gemeente-eigendommen en de deswege verschuldigde lasten, werden uitvoerige diskussiën gehouden. De vermindering van den post: onderhoud van het paleis van justitie met *f* 800 werd verworpen met 21 tegen 12 stemmen; de bestrating van den Dam, het amendement der kommissie van publieke werken om den post 125, bruggen, te verhoogen met *f* 42,000, zijnde de helft der kosten voor de vernieuwing van de zoogenaamde Halvemaansbrug, werd na langdurige beraadslaging aangenomen met 22 tegen 12 stemmen. De overige punten van dit hoofdstuk gaven tot geene woordenwisseling en stemming aanleiding, evenmin als die van hoofdstuk IV (kosten van openbare veiligheid). Over hoofdstuk V is de beraadslaging uitgesteld op verzoek van den heer Büchner, die eenige uitvoerige beschouwingen wenscht mede te deelen over de kosten, voortvloeijende uit de verordening op de keuring van levensmiddelen. De zitting werd dien ten gevolge ten ruim 10¼ ure geschorst tot den volgenden middag ten 12 ure, en daarin besloten den plaatselijken kommandant te vergunnen tot 1 Mei 1863 kosteloos verblijf te houden in het thans door hem bewoonde lokaal. Daarna is de beraadslaging over de begrooting voortgezet. De heer Buchner heeft zijn voorstel toegelicht, strekkende om de kwestie der regeling van het Athenaeum Illustre uit te stellen en eene kommissie te benoemen, tot nader onderzoek. Dit voorstel werd verworpen met 23 tegen 10 stemmen. De heer van Bosse deed een voorstel om tot aanstelling van een professor in de letteren en een in de geneeskunde op eene bezoldiging van *f* 1600, dus die post der begrooting met *f* 3200 te verhoogen. Met 31 tegen 3 stemmen is besloten tot de benoeming van een gewoon hoogleeraar bij de litterarische fakulteit, en met 25 tegen 9 stemmen is besloten tot de benoeming van een gewoon hoogleeraar bij de juridische fakulteit.

In de volgende zitting was aan de orde het 10e hoofdstuk der uitgaven van de begrooting, en in de eerste plaats het amendement van den heer Broms c. s. op de posten 231 en 232. De strekking is om de kosten voor wallen en kaaimuren te verhoogen met *f* 30,000 en *f* 82,000 toe te staan voor de verwijding van straten; daarentegen weg te laten den post 222 aanlegplaatsen voor stoombooten ten bedrage van *f* 30,000; deze kosten te bestrijden met den verkoop der *f* 292,000 2½ pCts. inschrijving grootboek tot 63 pCt., of eene leening

van te gaan van ƒ 300,000 en dan nog over te gaan tot de demping van de Lindengracht. Hierover hadden zeer langdurige diskussiën plaats. Het eerste punt van het voorstel werd verworpen met 26 tegen 5 stemmen.

De heer Broms trok daarop zijn voorstel in. De voorstellen der fin. kommissie om aan de begrooting twee posten van uitgaaf toe te voegen, nl. 232* verplaatsing der asch- en vuilnisbelt op het Weesperveld ƒ 80,000, 232** aankoop en aanbouw van schoollokalen ƒ 39,350 zijn aangenomen, met bijvoeging echter dat de plannen aan de goedkeuring van den raad zullen worden onderworpen. De post 238: kosten van aanleg van verhoogde voetpaden (trottoirs) is op voorstel van den heer Corver Hooft uit de begrooting geligt: dit besluit is genomen met 17 tegen 14 stemmen.

In de zitting der Tweede Kamer van gisteren is het wetsontwerp op den Raad van State met 44 tegen 17 stemmen aangenomen.

Naar wij vernemen heeft Z. M. de Koning, bij gelegenheid Zijner reize naar Frankrijk en België, o. a. benoemd den heer de Thouvenel, minister van Buitenlandsche Zaken van Keizer Napoleon, tot grootkruis der orde van den Nederlandschen Leeuw, en graaf de Sartiges, 's Keizers gezant aan het hof van 's Gravenhage, tot grootkruis der orde van de Eikenkroon; voorts baron Macard, gouverneur der provincie Luik, tot kommandeur, en den heer Neuville, burgemeester der stad Luik, tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw; en den luitenant-generaal La Hure en den majoor graaf de Fiquelmont, tot groot-officieren der orde van de Eikenkroon. Daarentegen zijn de heer graaf van Lynden, eerste adjudant, en de heer de Kock, direkteur van het kabinet des Konings, benoemd door Keizer Napoleon tot groot-officieren van het Legioen van Eer, en door Koning Leopold tot groot-officieren van de Leopolds-orde. (*N. D. v. 's Gr.*)

Onze Brusselsche korrespondent deelt ons mede, dat baron Dujardin, belgisch gezant te 's Gravenhage, zich thans te Brussel bevindt, om met den minister van Buitenlandsche zaken aldaar te konfereren over aanhangige vraagstukken, betrekkelijk de relatiën van Nederland met België. (*N. D. v. 's Gr.*)

Een Koninkl. besluit van den 28sten Oktober 1861, bevat de aanwijzing van den spoorweg tusschen Maastricht en Luik als heerbaan, en de vestiging van een kantoor aan dien weg.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Vrijdag 1 Nov.

In deze zitting zijn de beraadslagingen over het wets-ontwerp tot regeling der zamenstelling en bevoegdheid van den Raad van State voortgezet.

Over art. 36 voerden het woord de heeren: Olivier, de minister van Justicie en van Bosse, dat daarna werd goedgekeurd.

Over art. 37 voerden het woord de heeren: van Eck, de minister van Justicie en Thorbecke, dat daarna werd goedgekeurd.

Over art. 38 voerden het woord de heeren: Heemskerk Az., van Lynden, de minister van Justicie en van Eck, dat daarna werd goedgekeurd.

De art. 40—46 werden allen goedgekeurd.

Over het IIIde hoofdstuk (slot- en overgangsbepalingen) in het algemeen werden geene beraadslagingen gevoerd.

Art. 47 werd goedgekeurd.

Over art. 48 voerden het woord de heeren: van Bosse, de minister van Justicie en van Nispen van Sevenaer, dat daarna met 46 tegen 15 stemmen werd vastgesteld.

De artt. 49 en 50 werden achtereenvolgens goedgekeurd.

Daarna werden art. 51 en de considerans goedgekeurd, en het wetsontwerp in zijn geheel in stemming gebragt met 44 tegen 17 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: van Bosse, van Goltstein, van Zuylen van Nyevelt, Lycklama à Nyeholt, Taets van Amerongen, Kien, van Eck, van Asch van Wijck, van Foreest, van Voorthuysen, Elout van Soeterwoude, Mackay, Schimmelpenninck, van Lynden, van der Linden, de Brauw en Mijer.

De Kommissie van Rapporteurs voor de wetsontwerpen betrekkelijk het beheer der gelden en de begrooting der staatsspoorwegen heeft haar eindverslag uitgebragt. De dag der beraadslaging zal nader worden vastgesteld.

HOORN, 31 Okt. Op de markt alhier werden aangevoerd 240 stapels Kaas. Prijs: kleine Gras ƒ 26. Id. Commissie ƒ 27.

GOUDA, 31 Okt. De veemarkt van heden met grooten aanvoer; prijzen iets gedrukt. Schapen met weinig aanvoer, wel verkocht. Magere varkens en biggen met grooten aanvoer, prijzen laag.

Kaas met weinig aanvoer, prijzen als voren.

Goeboter ƒ 1.10 a ƒ 1.16; Weiboter ƒ 0.80 a ƒ 0.96 per Ned. ℔.

SCHAGEN, 31 Okt. Ter markt van heden waren de prijzen van: 6 Paarden ƒ 50 a ƒ 79 per stuk; 10 Stieren ƒ 60 a ƒ 80; 520 Magere gelde Koeijen ƒ 80 a ƒ 180; 26 vette Koeijen ƒ 150 a ƒ 200; 390 Kalfkoeijen ƒ 90 a ƒ 140; 256 Vaarsen ƒ 50 a ƒ 80; 207 Graskalveren ƒ 20 a ƒ 38; 11 nuchtere Kalveren ƒ 4 a ƒ 12; 1180 magere Schapen ƒ 8 a ƒ 12; 140 vette Schapen ƒ 16 a ƒ 24; Bokken en Geiten ƒ 1.50 a ƒ 2.50; 18 Magere Varkens ƒ 12 a ƒ 20; 74 Biggen ƒ 4 a ƒ 10; Konijnen ƒ 0.20 a ƒ 0.35; Kippen ƒ 0.20 a ƒ 0.45; Eenden ƒ 0.30 a ƒ 0.40; Duiven ƒ 0.15 a ƒ 0.40; Boter ƒ 0.50 a ƒ 0.54 per kop of ƒ 1.06 a ƒ 1.20 per Ned. ℔; Kaas ƒ 0.25 a ƒ 0.40 per Ned. ℔; Kipeijeren ƒ 3.50 per 100 stuks.

De telegraaf meldde gisteren het volgende:

BERN, 31 Okt. De Fransche troepen hebben heden de valei van Dappen bezet, en de bondsraad heeft derwaarts twee kommissarissen gezonden.

De telegraaf meldt heden het volgende:

FRANKFORT, 31 Okt. In de heden gehouden zitting der bondsvergadering drong Coburg aan op de spoedige behandeling van het Keur-Hessiesch voorstel, op de Duitsche nationale Vereeniging betrekkelijk, en sprak ten gunste eener bondshervorming in nationalen geest. Hanover heeft in diezelfde zitting zijn eerst weder ingetrokken voorstel betrekkelijk de Duitsche vloot op nieuw ingediend.

BERN, 1 Nov. De bondsraad zal protesteren tegen de schending van het grondgebied van het Dappenthal door de bezetting van Fransche troepen, en zal daarvoor voldoening vragen.

TURIJN, 1 Nov. De bladen melden dat in verschillende gemeenten van de provincie Vicenza de boeren het reeds afgeschafte regt om het vee op zekere landen te laten weiden, willende uitoefenen, erge gewelddadigheden tegen de grondeigenaren hebben gepleegd en daarbij reaktionnaire kreten deden hooren. De troepen zijn niet tusschen beiden gekomen. De regering heeft de verordening op het weiden van vee tijdelijk geschorst.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 31 Okt. Zoo als beweerd wordt, zou de tegenwoordigheid van den Piemonteschen generaal Revel nog een ander doel hebben dan de terugvordering van vier bersaglieri die, zoo als gemeld is, bij vergissing op het pauselijk grondgebied waren gekomen.

— In den jongsten ministerraad moet het onstuimig zijn toegegaan. De heer de Persigny zou op een nota in den *Moniteur* hebben aangedrongen ten aanzien der Romeinsche kwestie, en wel in tegenovergestelden geest van het manifest-Laguéronnière. Ook zou de Keizer aan generaal de Goyon zijn meening hebben te kennen gegeven dat Rome voor eeuwig den Paus moest behooren, en dat, mogt Pius IX overlijden, hij met een desbetreffend plan zou optreden.

— De heer Rafazzi is eergisteren ten maaltijd bij den heer de Thouvenel geweest; gisteren was hij met den ridder Nigra de gast van prins Napoleon.

— In een kortelings verschenen brochure, getiteld: „het Fransche volk aan den Keizer," leest men o. a. het volgende. „Ik heb u veel geschonken en gij hebt mij evenveel terug gegeven, maar mij ontbreekt iets wat een volk even onontbeerlijk is als de zon de aarde, namelijk *de vrijheid*. Ik bezit vrijheid van geweten, maar niet de vrijheid van onderrigt en associatie. Ik heb vrijheid om handel te drijven, maar ik mag geen boekhandel openen, geen boekdrukkerij oprigten, geen dagblad uitgeven zonder uwe toestemming. De wet geeft mij vrijheid van denken, maar ik mag die vrijheid niet in praktijk brengen. Ik mag mijne gedachten niet openbaren zonder door geldboete of gevangenis te worden bedreigd. Ik kan mijne gedachten in een drama ontwikkelen, maar voor de deur van den schouwburg wacht mij de censor. Ik ben kiezer, maar wanneer ik mijn pligt betracht, heb ik geen invloed meer op de leiding der aangelegenheden. Met een woord, ik bezit alle soorten van vrijheid, uitgenomen de *ware vrijheid*, de politieke vrijheid. Ik heb mij zelven daarvan beroofd en ben sedert dien tijd in een moreele en stoffelijke gevoelloosheid vervallen. Wij hebben beide een fout begaan, door op 10 Dec. 1851 de vrijheid aan de orde op te offeren. Wij wilden de anarchie dooden en wij hebben de publieke opinie vermoord. Het middel was gevaarlijker dan de kwaal."

— Een korrespondent beschouwt den innerlijken toestand van Frankrijk als zeer zorgwekkend, vooral omdat de ellende der arbeidende klasse met den dag toeneemt. Ofschoon de regering het geheim wil houden weet men dat nog dagelijks in den Faubourg St. Antoine dreigende plakkaten worden aangeplakt en dat de oproerige bewegingen, welke eenige dagen geleden in die voorstad plaats hadden, ernstig geweest zijn, zoo hieruit blijken dat twee policieagenten gedood en velen gewond zijn. In de departementen du Nord en der Somme vreest men insgelijks voor eene uitbarsting; vele fabrieken zijn gesloten en de werklieden, die op het land rondzwerven, uiten bedreigingen tegen de eigendom.

— Men zegt dat het gebruik van sterken drank in den laatsten tijd in sommige plaatsen van Frankrijk en vooral te Parijs op verbazende wijze toegenomen is. Ten gevolge daarvan heeft de minister van Binnenlandsche Zaken een cirkulaire aan de prefekten gezonden, waarin hij gelast dat zij krachtdadige middelen zullen aanwenden om dit misbruik tegen te gaan.

— De landverhuizing, zegt een politieke beschouwing, der Tartaren uit de Krim en der Nogaïs naar Turkije, is een gebeurtenis, die in de nieuwere geschiedenis haars gelijke niet heeft dan bij de landverhuizing der Ieren naar Amerika tijdens den grooten hongersnood van 1847.

In 1856 zijn ongeveer 20,000 Tartaren naar Turkije gegaan, en in de volgende jaren is dit getal gestadig vermeerderd. In 1861 was de stad Eupatoria, de haven, waar zich de Tartaren inschepen, van April tot December vol landverhuizersgezinnen. Deze vertrokken met hun have en goed op stoom- en zeilschepen naar de Donaumonden. In 1860 bedroeg hun getal 81240 en het getal der kameelen, paarden, runderen en schapen 13700.

Ook gebeurde hetzelfde in de havens van Sebastopol, Caffa, Kertsch en Berdianska. Het getal der tot hiertoe geëmigreerden uit de Krim van beide rassen wordt op 200,000 geschat. Ook van de Tartaarsche en Nogaïsche bevolking in de Krim, op 321,000 zielen geschat, is naauwelijks een vierde in de steppen, door hen bewoond, overgebleven. De Nogaïs zijn schier allen vertrokken.

ENGELAND.

LONDEN, 30 Okt. De *Morning Post* behelst een artikel over de Duitsche vloot. Het blad zegt dat uitgezonderd de Pruissische Oostzeekust, waarvan een groot gedeelte den Duitschen bond niet behoort, Duitschland schier aan alle zijden ver van de zee verwijderd is, en slechts met één eindpunt de Adriatische zee en met het andere de Noordzee raakt, en vraagt: Waartoe zou alzoo een Duitsche vloot dienen? Graaf Platen zegt, om den Duitschen handel aan de monden van de Elbe, de Ems en Wezer te beschermen. Maar 't is de vraag of de grootste vloot, die Duitschland in wezen kon roepen, in staat zou zijn een, door een groote zeemogendheid uitgevoerde blokkade te beletten. Zoo niet, dan zou zulk een vloot tot niets dienen.

— De opmerking wordt gemaakt, dat sedert twee jaren, telkens wanneer lord Palmerston te Windsor als gast is, zich er ook een lid der familie Orleans, ten bezoek bevindt. Ook is er heden de gravin van Neuilly, (ex-koningin Amelia) met den hertog van Orleans. Het is natuurlijk dat daaruit allerlei gissingen bij het publiek ontstaan.

— Met de *City of Washington* zijn berigten ontvangen uit New-York van 22 dezer. Behalve het reeds per telegraaf medegedeelde verneemt men daarmede nog, dat Big-river Bridge door de Zuidelijken verbrand is. Generaal Price staat met 20,000 man in Westelijk Missouri, 25 mijlen van Osceola. Generaal Fremont maakte toebereidselen om generaal Price tot een veldslag uit te lokken. Bij Harper's ferry heeft een treffen plaats gehad, omtrent den uitslag waarvan echter niets bekend is geworden.

De *New-York Times* zegt aan het slot van het artikel over de Mexikaansche aangelegenheden er niet aan te twijfelen of de regering der Unie zou gewapenden bijstand verleenen tegen eenigerlei poging van Spanje om Mexiko te veroveren.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 29 Okt. Gisteren is de nieuwe Fransche gezant, de hertog de Gramont, hier aangekomen, en heden heeft hij den minister van Buitenlandsche Zaken een bezoek gebragt. Prins Rich. Metternich zal in de toekomende week op zijn post te Parijs wederkeeren. De betrekkingen tusschen dit kabinet en dat van Frankrijk zouden nog veel te wenschen overlaten. Verder verneemt men dat de Oostenrijksche gezant te Rome, baron Bach, spoedig tot het burgerlijk leven zal terugkeeren, en verzoeken zal van zijn post ontslagen te worden. Graaf Rechberg, welke men zegt het kabinet zal verlaten, zou als internuncius naar Konstantinopel worden gezonden, aangezien baron Prokesch om zijn ontslag verzocht heeft. De onderhandelingen met prins Auersperg, wegens het prezidentschap in den ministerraad, blijven aanhouden; maar hij schijnt die bereidvaardigheid niet te betoonen, welke men verwacht had.

BERLIJN, 30 Okt. De *Volkszeitung* zegt zeker te weten, dat bij de laatste ongeregeldheden, niet alleen vele soldaten met de opgewondene menigte ééne lijn hebben getrokken, en aan 't gepleegde geweld medepligtig zijn geweest, maar zelfs door hen onderscheidene beambten aan de policie ontrukt en in de Alexanders-kaserne in veiligheid gebragt zijn.

— Men acht 't hier waarschijnlijk dat Keizer Napoleon in 't aanstaande jaar den Koning van Pruissen in 't kasteel Bruhl aan den Rijn een bezoek zal geven.

— In de officieele bekendmaking van de ontvangst der gezanten bij de kroningsplegtigheden wordt generaal della Rocca buitengewoon ambassadeur van Koning Viktor Emmanuel genoemd, terwijl aan prins Carini den titel van buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van den Koning der Beide-Siciliën wordt gegeven.

ITALIE.

TURIJN, 28 Okt. Uit Milaan wordt geschreven dat in die stad een zoogenaamd geestelijk genootschap is opgerigt, dat eigenlijk een soort van vrijmetselarij in de kerk is, met statuten geschikt om het publiek te misleiden en eene geheime verstandhouding met de demokratie te verheelen. Op de lijst der leden van de Lombardische geestelijkheid, die hunne adhæzie aan dit genootschap hebben gegeven, komen enkele eerbiedwaardige namen voor, 'tgeen doet vermoeden dat zij nopens het eigenlijke doel der leiders misleid zijn. „'t Is intusschen bedroevenswaardig, zegt de korrespondent, dat de troost, dien de volkomene overeenstemming van de italiaansche Bisschoppen met den Paus schenkt, sterk verminderd is door 'tgeen in Lombardije en vooral te Milaan gebeurt, waar vele geestelijken gemeene zaak met de vijanden der Kerk en der maatschappij maken.

„Er zijn trouwens verscheidene priesters in die stad, welke door hun handelingen getoond hebben dat zij te midden van gevaren en geweldenarijen aan den stroom der demokratie weerstand durven bieden. De oorzaak dat daarentegen vele geestelijken outrouw aan de Kerk zijn geworden, moet in de Jozefistische wetten worden gezocht, immers deze hebben diep de Katholieke leerstellingen en moraal gekwetst. De geestelijkheid, door het goevernement aan het wettig gezag der bisschoppen en aan den Paus ontrukt, heeft zich, aan ongehoorzaamheid en opstand gewoon, tegen het wettig burgerlijk gezag verzet. Ook daardoor heeft Oostenrijk in 1849 en in 1859 kunnen zien dat het onmogelijk is een troon te versterken of een volk te regeren, zoo men op valsche beginselen steunt en de grondslagen van het gezag ondermijnt."

In een lateren brief wordt gemeld dat de genoemde vereeniging door pater Avignone, de hoofdredakteur van de *Conciliatore* is opgerigt. Zij is de eerste van dien aard en de laatste der genootschappen, die in Italie opgerigt, maar door de bisschoppen veroordeeld waren. Het programma stelt tot pligt de verstandelijke opleiding der geestelijken te bevorderen, onder anderen door de dagelijksche lezing der dagbladen, brochures en uitkomende werken, en door akademische diskussiën, welke in maandelijksche vergaderingen moeten gevoerd worden. „Doch, zegt de berigtgever, het wezenlijke doel hetwelk eenige invloedrijke leden in een der voorbereidende zittingen zich niet geschaamd hebben te openbaren, is het vormen van een middelpunt van oppozitie tegen de kerkelijke overheden en het verspreiden van liberale denkbeelden onder de geestelijkheid en de bevolking. Trouwens vindt men hiervan reeds de bewijzen in de bekende feiten en de jammerlijke uitkomsten der pogingen dier vereeniging van afvallige priesters."

— De *Monarchia Nazionale* meldt dat van 1º November tot 1 Maart bij het Italiaansche leger verlof wordt gegeven aan de officieren voor dertig dagen en aan de onder-officieren en soldaten voor 20 tot 30 dagen. Daarvan zijn uitgezonderd de troepen in de Napolitaansche provinciën.

— Pater Passaglia heeft te Perugia, zooals van daar geschreven wordt, het hem opgedragen professoraat in de dogmatiek en de moraal aan de universiteit aldaar aangenomen. Men zegt evenwel dat dit slechts voorloopig is, wijl zijn doel is zich te Turijn of te Florence te vestigen.

— De *Movimento* dd. 28 dezer behelst een korrespondentie van het Garda-meer, volgens welke Oostenrijk een aanzienlijke krijgsmagt uit het Venetiaansche naar Hongarije laat oprukken.

— De *Italia* van 29 wil dat Frans II voornemens zou zijn, met zijn hof naar Venetië te vertrekken.

BELGIE.

BRUSSEL, 1 Nov. Een korrespondent van hier zegt dat de telegram uit Brussel aan den *Opinione* te Turijn gezonden, houdende berigt dat de Belgische regering het koningrijk Italie heeft erkend, onnaauwkeurig is, en de Belgische regering tot heden nog geen enkel feit heeft verrigt, hetwelk die erkenning insluit.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 2 November.

BEVALLEN (28 Okt.): S. E. Baerselman, geb. Pieterse, D.
OVERLEDEN (31 Okt.): J. Schout, wed. A. Derksen, 73 j.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN VAN GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS, LOSBARE OBLIGATIEN EN SPECIEN.

Metalliek 29 Okt. ƒ 21.30. 30 Okt. ƒ 21.30 28 Okt. ƒ 21.32½.
Nation. d⁰. „ 29.10. „ 29.10 „ 29.10.

Fransche	ƒ	56	à —	d⁰. Buitenl.	ƒ	56	à —
Belgische	„	56½	„ —	Amerika in D.	„	—	„ —
Div. in £	„	11,87½	„ —	Hamb. Russ.	„	32 11/16	„ —
3 pc. Eng. Russ.	„	11,87½	„ —	Russ. in Z. R.	„	38	„ —
Pruissische	„	95	„ —	Polen	„	—	„ —
Spaansche	„	—,—	„ —	„	„ Fl.	27½	„ —

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 31 Nov. 3 pc. Rente —,—; 4½ pc. id. —.—; Fr.-Oost. Spoorw. —.—; Credit mobilier —.—; 3 pc. Spanje —; 2 pc. id. —; Russ. Spoorweg 399; Romeinsche Leening 70⅞.

MADRID, 29 Okt. 3 pc. Spanje 49.10; 2 pc. id. 42.80.

BERLIJN, 1 Nov. 5 pc. Metaliek 47¾. Dito Nationale 58; Stiegl. 5de serie 86½; Dito 6de id. 99¾; 5 pc. Eng. Russen 100⅝, 3 pc. Nieuwe dito 60; 4½ pc. Pruissen 101⅞.

HAMBURG, 1 Nov. 3 pc. Rusland 57¼, 3 pc. Spanje 45, 2 pc. id. 40, Vereinsb. 101½, Noord-Duits. bank 89⅝.

FRANKFORT, 1 Nov. 5 pc. Metalliek 46¼, Nation. 65⅛, 3 pc. Spanje 46⅝, 2 pc. id. 41.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

			31 Okt. 4½ u.		gebl.
Amsterdam, Thesaurie	3½	pCt.	86 15/16	a 87	87
Nederl. Bank	4	„		„	
Nederl., Werkel. Schuld	2½	„	63 15/16	„ 64	64
Dito Dito	3	„		„	
Dito Dito	4	„	99	„ 99⅛	99
Oost-Indische Leening	4	„	98⅛	„	
Amortisatie-Syndikaat	3½	„		„	
Handelmaats. op rescontre		„	139	„ 139¼	139
Dito à kontant	4½	„	139¼	„	
Dito Leening 1858	4	„		„	
Aand. Holl. Spoorweg.				„	
Leening idem	4½	„		„	
Rijn idem	4½	„		„	
Dito 2de Leening	4½	„		„	
Belgie, Cert. Adm. Belg. Bk.	2½	„	53⅛	„	
Dito bij *Rothschild*	2½	„	53 7/16	„	
Frankrijk, Certifikaten	3	„		„	
Spanje, Obligatiën	2	„	41⅝	„ 41¾	41 11/16
Dito	3	„	50⅛	„	
Dito Binnenlandsch	3	„	47⅛	„	
Amortisable-Schuld.			16 7/16	„ 16 9/16	16 9/16
Bewijzen Coupons.			6	„ 6⅛	6 1/16
Portugal, Obligatiën	3	„	46½	„ 46 9/16	46½
Dito 1856/1859	3	„	45 13/16	„	
Dito Uitgestelde.				„	
Rusland, Obl. bij *Hope* & C⁰.	5	„	102	„	
Dito dito 1828/29	5	„	101	„	
Certif. dito 1831/33	5	„	81⅛	„	
Dito dito 1840	4	„		„	
Dito Orig. 2ᵉ, 3ᵉ en 4ᵉ Leen.	4	„		„	
Dito dito 5ᵉ	4	„		„	
Dito 5de Serie	5	„	82	„	
Dito 1855, 6de Serie	5	„	93¾	„	
Dito Adm. te Hamburg	5	„	81	„	
Dito te Londen	5	„		„	
Dito dito	4½	„	90⅜	„	
Dito dito	3	„	59 9/16	„ 59⅝	59⅝
Inschrijv. in Assign.	6	„		„	
Certifikaten van dito	6	„	55⅜	„ 55½	55⅜
Spoorweg-Aktiën	5	„	189½	„ 190	189¾
Hypotheek	4½	„		„	
Polen, Aandeelen 1835 fl. 500		ƒ		„	
Obligatiën	4	pCt.	75⅛	„	
Pruissen, Obligatiën	4½	„		„	
Dito 1859	5	„		„	
Aandeelen 1854	3½	„		„	
Oostenrijk, Obl. bij *Goll* & C⁰.	5	„		„	
Dito dito	4	„	42⅞	„	
Dito Metalliek	5	„	45¾	„ 45 13/16	45¾
Dito dito	2½	„	24	„	
Dito Rente Amst.	5	„	68 13/16	„ 68⅞	
Dito Nationale 1854	5	„	54½	„ 54⅝	54 9/16
Weener Bank-Aktiën		ƒ	633	„ 634	
Dito Aand. fl. 250, 1839		„		„	
Dito dito „ 250, 1854	4	pCt.	190	„	
Fr. Oost. Spw. Obl. bij *Hope*	3	„	122½	„	
Beijeren, Spoorw. Aandeelen				„	
Napels, Cert. bij *Lam. & B.*	5	„		„	
Dito bij *Rothschild*	5	„		„	
Denemarken, Oblig. te Londen	3	„		„	
Braz. Geldl. 1824 van £ 100	5	„		„	
Dito 1839 „ £ 100	5	„		„	
Dito 1843 „ £ 100	5	„		„	
Dito 1852	4½	„	90⅛	„	
Dito 1858	4½	„	90¼	„	
Dito 1860	4½	„	90⅛	„	
Sardinie	5	„		„	
Peru, Geldleening 1854	4½	„		„	
Dito Fransche	4½	„		„	
Ecuador, Oblig. 1855	1	„	15⅜	„	
Venezuela, Obligatien	3	„	20⅛	„ 20½	20⅜
Dito	1½	„	10 9/16	„ 10⅝	
Grenada, Obligatien	4½	„	14⅝	„ 14 13/16	14 11/16
Dito Uitgestelde	1	„	5 7/16	„ 5 9/16	5 7/16
Mexiko, Obligatien	3	„	26 15/16	„ 27⅜	27 9/16
Nrd-Amer. Pb. *Hope & C⁰.* Lr. A.		ƒ	89	„	
Dito dito		B. „		„	
Dito bij *Rothschild*	6	pCt.		„	
Illinois Spoorweg-Aandeelen.				„	
Dito Oblig. Constr. Bons.	7	„	85½	„	
Galvest. Spoorweg Oblig.	8	„		„	
Louisiana	5	„		„	
Griekenland, Obl. geldl. 1825	5	„	6½	„	

Loten 1860 90⅜, 4½ pCt. Russen 1860 89⅞, 4 pCt. Holl. Spoor 88¾, 4 pCt. Russ. Spoor 170¼, Poolsche Spoorweg Oblig. 4 pCt. 71, Braz. 1824 £ 200 99½, 2 pCt. Gren. 20⅛ ½, ⅛, Gestempelde 9¾, 10, 9¾.

Binnenlandsche fondsen bij weinig affaire aangeboden; Russen, Spaansche en Oostenrijksche sluiten mede iets flaauwer, terwijl naar Mexiko op nieuw veel vraag was en tot hoogere koersen werden afgenomen. Grenada iets vaster.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 3 pCt., Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 2 November tot 3 ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 63⅞, Aand. Handel-Maatsch. —,—, Spanje, Binnenl. 3 pc. —,—, Russ. Obl. bij Hope en C⁰. 5 pc. 102, Cert. 1855, 6de serie 5 pc. 93 15/16, Oostenrijk, Met. 5 pc. 45 11/16, dito 2½ pc. 24, dito Rente Amst. 5 pc. —, dito Nationale 1854 5 pc. 54½.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 30 Okt.

Rogge prijshoudend met redelijken handel: 118 ℔ Memel ƒ 253; 126 ℔ Pommer ƒ 255; 128 ℔ Pruissische ƒ 249; 118 ℔ Archangel ƒ 241; 120 ℔ dito ƒ 245; op levering in Maart, April en Mei ƒ 238.

Garst iets lager: 111 ℔ Deensche ƒ 205.

Tarwe, Haver en Boekweit zonder handel.

SCHIEDAM, 1 Nov. Rogge. Verkocht: 140/2 ℔ Reval ƒ 241 3/m.; 146/2 ℔ Petersburger ƒ 245 1/m. — Moutwijn ƒ 12.—; Jenever ƒ 17.50, Amst. Proef ƒ 19.75 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling ƒ 1.70 per ketel.

MIDDELBURG, 31 Okt. Puike nieuwe Walchersche Tarwe ƒ 13 a 12.50, mindere ƒ 12.25; dito dito Zeeuwsche ƒ 12.50, gewone ƒ 12.25 a 12 naar kwal. — Jarige Zeeuwsche Rogge ƒ 7.50; puike nieuwe dito ƒ 9.25; mooije Bergsche ƒ 9 verkocht. — Garst: extra mooije Winter ƒ 6.70, 6.60 a 6.40; puike Zomer ƒ 6.50, gewone ƒ 6.40. — Walchersche groene Erwten werden bij den aanvang der beurs aan ƒ 11.75 en later aan ƒ 12 gekocht. — Walchersche Witteboonen kocht men begin beurs aan ƒ 12.50, later en laatbeurs ƒ 12.75 en 13; dito Bruineboonen de beste kocht men gaarne aan ƒ 15.25 à 15, mindere ƒ 14.50; dito Paardeb. ƒ 8.75 a ƒ 8.25 naar deugd. — Raapolie ƒ 43.25; Patentolie ƒ 45.25; Lijnolie ƒ 40 per vat op 6/w., op kt. ƒ 1 lager. — Raapkoeken ƒ 92 per 1040 stuks. Lijnkoeken ƒ 13.50; zachte dito ƒ 15.50 per 104 st.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 1 Nov. Balk, Wiebergina Martens, Londen.
HELVOET, 1 Nov. Feijenoord, (st.), Londen.
BRIELLE, 1 Nov. Cologne, (st.), Londen.

UITGEZEILD:

TEXEL, 1 Nov. Magnet, (st.), Londen.
SURINAME, 5 Okt. Sikkels, Jonge Eduard, Amst.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 2 November, in lading naar:

Maintz.	C. Becker, Maintz N⁰ 1.
Dusseldorp en Duisburg.	E. van Stuivenberg, Niederrhein N⁰ 6.
Mannheim.	J. M. Kimpel, Harmonie.
Urdingen.	J. de Man, Elise.
Frankfort en Bieberich.	J. Brubach, Frankfort N⁰ 8.
Keulen.	Th. Wemmers, Cöln N⁰ 7.
Maastricht.	G. van IJwaarden, Amsterdam.

Advertentiën.

(4958) Heden verloste voorspoedig van een welgeschapen *DOCHTER*, A. M. SCHAAPS, geliefde Echtgenoote van F. VESTER.

ALKMAAR, Allerheiligen 1861.

(4956) Heden overleed, tot ons aller droefheid, de Eerw. Heer ADRIANUS JOSEPHUS HUBERTUS VAN CLARENBEEK, na voorzien te zijn geweest van de laatste HH. Sacramenten, in den ouderdom van 35 jaren.

MALDEN, den 31 October 1861.
S. P. VAN CLARENBEEK, Namens Broeders en Zusters.

(4957) 1 November. Na voorzien te zijn van de laatste heilige Sacramenten, overleed heden te DRUTEN, in den ouderdom van bijna 82 jaar, JAN VAN DER WIELEN, Oud Lid der Provinciale Staten van Gelderland en Heemraad van het Polderdistrikt Maas en Waal.

Namens de Familie,
G. VAN DER WIELEN,
Pastoor te Beuningen.

(4959) Voor de vele bewijzen van deelneming, ons betoond bij het overlijden van onze waarde Moeder en Behuwdmoeder, HELENA SMIT, Weduwe van PLACIDO ORATIO BOSCETTI, betuigen wij onzen innigen dank.

Uit aller naam,
J. G. HUIJSMAN.

AMSTERDAM, 2 November 1861.

Een ***R. C. Hulponderwijzer***, oud 23 jaar, wenscht, liefst in Gelderland, verplaatst te worden. Adres *franco*, letter Y, aan den Boekhandelaar C. POPHAST, te Nijmegen. (4955)

Een ***Hulponderwijzer***, sedert geruimen tijd op eene Kostschool werkzaam, in staat de beginselen der Fransche taal en der Piano grondig te onderwijzen, zoekt eene plaats tegen 1 Januarij aanst. Brieven *franco* onder lett. S. M. aan J. J. H. VERLINDEN, Boekdrukker te Bergen op Zoom. (4954)

BERIGT.

Wegens Restauratie der Kerk en daarstelling van een Orgel met sterkeren toon, wordt TE KOOP aangeboden:

Een **ORGEL** met 22 registers, zoo goed als nieuw, hebbende een' zuiver bewerkte eikenhouten Kast.

Tevens zijn te Koop: Eenige **Autaren**, eene **Communiebank** en het **Koorgestoelte**.

SONSBEEK bij XANTEN a/Rhein, den 4 November 1861.
(4925) Het Kerkbestuur.

Uit de hand te Koop:

Een kortelings nieuw gebouwd **HEERENHUIS** bevattende drie Beneden en vier Bovenkamers allen geplafoneerd en meerendeels van Stookplaatsen voorzien, Dienstbodenkamer, groote Zolder, ruime Kelder en Keuken met Wel- en regenpompen, benevens een grooten Tuin en Rijgang. Gelegen in de nabijheid van het Station van den Nederlandsch-Belgischen en Zeeuwsch-Limburgschen spoorweg te *Rozendaal*. Dadelijk te aanvaarden, te bevragen bij de Notaris Mr. VAN GILSE te Rozendaal. (4898)

Abshaubbia's of Anti-Rumatische Watten.

Vruchteloos heeft men langen tijd naar e n middel gezocht, dat proefhoudend en krachtdadig werkend was tegen het Rumatiek of tegen pijnen welke men onder Rumatiek kan rangschikken. Eindelijk toch is in de

Abshaubbia's of Anti-Rumatische Watten.

het middel gevonden, een zeker en onfeilbaar middel voor alle lijders welke aan deze plaag lijdende, of er ligt aan onderhevig zijn. Groot zijn daarom de vorderingen die zij maken en de heilzame uitwerkingen die zij alom verspreiden, daar ieder die van deze Watten, bij het ontstaan van pijn, hoe ook genaamd, hetzij in vel, vleesch of gebeente door koude of voehten veroorzaakt, gebruik maakt, ontwijfelbaar van zijn pijn verlost. Geheel door rumatiek verstijfde lijders, zijn door het aanwenden dezer Watten, van hunne pijnen en stijfheid bevrijd geworden. De proef te nemen valt onder ieders bereik, daar de prijs van deze heilzame Watten, slechts 25 cents per pakje is.

Men lette er vooral op, dat men de echte bekome, gewikkeld in ligt blaauw papier, waarop de gebruiksaanwijzing is vermeld, benevens de namen der 200 depothouders en onderteekent door den bereider en hoofddepothouder

A. BREETVELT Az.,
Delft, Groote Markt, nevens de Waag,

die deze Watten o. a. verkrijgbaar heeft gesteld te

M. J. Renken, Amsterdam, hoek Vijgendam en Warmoesstr.
Albt. Oosterbaan, idem, Leydschestraat, in de Vlijt.
A. J. ten Veldhuijs, idem Rapenburg.
C. W. Eijfert, idem, Vijzelstraat bij de Singel.
Mej. C. J. Blank, idem, Kalverstraat, bij den Heiligen Weg.
J. C. Schwenge en de Greef, Reestr. bij de Keizersgracht, in de Nieuwe Fakkel.
D. Aders, idem Prinsengracht bij de Noordermarkt.
Isgrief en Comp., 's Hage, Veenestraat, in de Prijslijst.
J. H. Keller, Rotterdam, Weste Wagenstraat.
A. Reijnardt, Rotterdam, Hoogstraat bij de Oostpoort.
A van 't Hoofd, Leiden, Maasmanssteeg bij de Vischmarkt.
N. H. Bemmaker en C°. te Leyden.
N. J. Sanders Gz., Leiden, Haarlemmerstraat.
A. D. Liveu, Dordrecht.
W. Bares, Gorinchem.
Mej. de Wed. Bosman, Gouda.
Gebr. Kauling, Gouda.
A. Prins, Zevenhuizen.
W. A. Hoek, Schiedam, Hoogstraat.
D. Been, Brielle.
H R. Gribbling, Hellevoetsluis.
Wouter Pleijsier, Vlaardingen.
L. J. B. Gribbling, Maassluis
G. Wilhelmus, Woerden.
E. W. den Uil, Schoonhoven.
G. H. Verheul, Oudewater.
W. J. van Gameren, Leerdam.
L. Sakkers, Vianen,
A. van Wassenaar, Delftshaven.
A. Heijmans, Overschie.
... Bodenburg, Berkel.
... den Ouden, Soetermeer.
... Leidschendam.
... Voorburg.
A...
Mej. ... Noordwijk.

E. van Mansum, Hillegom.
J. Knol, Haarlemmermeer.
P. Kouwenhoven, Oud-Beijerland.
A. K. Beausar, Sommelsdijk.
Gebr. Kauling, Alphen.
A. de Vink Sr., Boskoop.
J. B. E. C. Schlattman, Bodegraven
Mej. Wilh. Volkering, Naaldwijk.
P. Kind, Maasland.
Mej. de Wed. van Duin, Lier.
A. van der Doef, Wateringen.
A. v. d. Laan, Monster.
L. Kruijk, Poeldijk.
J. B van Ravensteyn, 's Bosch.
Wed M. Sweep, Breda.
M. Smeur, Bergen op Zoom.
Mej. de Wed. T. Mennen, Eindhoven.
Mej. C. H. van de Knikker, Tilburg.
W. van Asten, Helmond.
S. de Heer, Heusden.
Van Loon v. d. Biggelaar, Rozendaal
A. Bak, Steenbergen.
Mej. S. M. Swinkels, Boxtel.
Mej. J. H. de Jong, Oosterhout.
L. J. Loozen, Klundert.
Wed. C. F. Burgers, Prinsland.
J. A. Walter, Grave.
De Erven A. Witlox, Waalwijk.
A. Dekkers, Ravestein.
Mej. de Wed. A. A. Knikknie en Zoon, Schijndel.
Mej. de Wed. W. Kuypers, Veghel.
Ant. Hornman, Loon op Zand.
J. B. Branderhorst, Veen (bij Heusden).
M. Janssen-Meys, te Maastricht.
C. G. Vöcke, Venlo.
Schreurs-Gerard, Roermonde.
W. F. G. Noman, Gennep.
Mej. Wed. H. Weijerhorst Heerlen.
Mej. Gez. Princen, Weert.

(4808)

CHARITAS.

Het BESTUUR van het ZEDELIJK LIGCHAAM **CHARITAS**, brengt ter kennis van HH. Curatoren of Bestuurders der onderscheidene Armen-Scholen te Amsterdam, dat de Commissie tot het onderzoeken der Voordragten voor dit jaar is zamengesteld uit de Heeren S. J. GRAAF VAN LIMBURG-STIRUM, J. A. HEINTZEN en S. VAN J. TEIXEIRA DE MATTOS, en noodigt hun uit om aan den ondergeteekende vóór of uiterlijk op *Ultimo November e. k.* de Voordragten in te zenden van de kinderen, die als de ***beste Leerlingen***, zoowel ten aanzien van gedrag als van gemaakte vorderingen, worden aangemerkt. Deze Voortdragten zullen moeten vermelden *de Namen en Voornamen, den Ouderdomen de Godsdienstige gezindheid der Kinderen*, mitsgraders *den tijd sedert welken zij het onderwijs ontvangen*, en *de Namen, Woonplaats en het Beroep hunner Ouders*. Van dezelfde school zal slechts één kind kunnen worden voorgedragen, ten ware op die school, zoowel aan Jongens als aan Meisjes onderrigt wordt gegeven, in welk geval *één van elke kunne* op de Voordragt geplaatst kan worden. Kinderen die vóór den 21sten Januarij, e. k. den ouderdom van *dertien jaren* zullen bereikt hebben, kunnen ***niet*** in aanmerking komen.

Uit de voor te dragen Leerlingen zullen *twee Jongens* en *twee Meisjes* van de Israëlitische, van de Katholijke en van eene der andere Christelijke Gezindheden worden gekozen, aan ieder van welke eene *Premie van Twintig Gulden* zal worden toegekend, om ten hunnen behoeve in de *SPAARBANK* geplaatst te worden. Deze Premiën zullen met de rente, *bij voortdurend loffelijk gedrag*, aan hen op den 21sten Januarij, voorafgaande of volgende op hun 21ste Jaar worden uitgereikt.

Bovendien blijven de Leden van het Zedelijk Ligchaam, ingevolge het besluit der Vergadering van 9 Januarij 1855 het Patronaat over de bekroonde kinderen uitoefenen.

Namens het Bestuur:
Amsterdam, *De Secretaris*
31 October 1861. Mr. F. G. R. H. VAN LILAAR,
(4953) Amstel Z N°. 636.

AMERIKAANSCHE OVERSCHOENEN,

IN ALLE SOORTEN,

Elegant Fatsoen en Soliede Kwaliteit, waarvoor wij guaranderen. Zeer doelmatige en goedkoope **ZWART LAKENSCHE DAMES-RIJGSCHOENEN** met Gom-Elastieke Zolen.

WARME VILTPANTOFFELS,

IN ALLE GROOTTEN.

TURFMANDEN, KOLENBAKKEN, HAARDSTELLEN.

HAARD- en KAGCHEL-ORNAMENTEN, mooije BLAASBALGEN, HAARDSTOFFERS, de bekende handige KAGCHELKAPJES, om Kagcheldeuren te openen, zonder gevaar zich te branden.

Vuurmakers, Waterstoven.

Eene keurige sortering Bronzen en Porseleinen

MODERATEURLAMPEN.

Smaakvolle Bronzen en Vergulde **CANDELABRES** en **KANDELAARS.**

Eene schoone Collectie van Elegante en Goedkoope

PENDULES.

VERKOOPHUIS. (4960)

(4918) Bij den Boekh. J. BEERENDONK te Amsterdam, is uitgegeven en alom verkrijgbaar:

De Spiegel der Godvruchtige Zielen, door LODEWIJK DE BLOIS, in het Nederduitsch overgezet door F. J. VAN VREE, in leven Bisschop van Haarlem . . . . . 35 Cts.

Leve Vader Pius. LIED tot troost en bemoediging in deze rampvolle dagen, (voor eene zangstem met begeleiding der Forte-Piano) . . . . . 40 Cts.

Novene ter eere van de O. h. v. Ontvangenis der **A. H. Maagd Maria**, naar het Fransch van P. DENIS, S. J., en vermeerderd met eenige gezangen van A. FRENTROP, S. J. . . . . 25 Cts.

ANNEGARN. **Leesboek** voor meergevorderde leerlingen der lagere scholen. Naar het Hoogduitsch (met Bisschoppelijke Goedkeuring) . . . . . 30 Cts.

Handboekje voor de Leden der Congregatiën van de A. H. Maagd Maria, (Vereenigd met de Hoofd-Congregatie van Maria Boodschap te Rome). . . . 25 Cts.

A. W. SYTHOFF te *Leiden*, geeft uit:

HANDBOEK VOOR DEN HOROLOGIEMAKER.

Leiddraad voor ieder die kennis wil bekomen van de werking en zamenstelling der Uurwerken,

DOOR
T. VAN SPANJE.

Prijs per Aflevering 45 Cents.

GESCHIEDENIS
DER

BOUWKUNST,

BIJ EENIGE DER MERKWAARDIGSTE VOLKEN VAN VROEGERE EN LATEREN TIJD.

DOOR
P. M. BRUTEL DE LA RIVIÈRE.

Met 25 platen. Prijs f 2.75.

BESCHOUWINGEN
OVER HET

AESTHETISCHE DER BOUWKUNST

Grieksche en Romeinsche Stijl. Met Platen.

Prijs f 2.—. (48

(4952) Bij GEBR. VAN LANGENHUYSEN te *'s Gravenhage* en verder alom wordt met succes gedebiteerd:

I. **Het Kerkelijk Jaar,** *door* P. VAN DER PLOEG, *Pr.* . . . . f 2.
II. **Godvruchtige overwegingen en gebeden** *van den Eerw.* TH. VAN KEMPEN. *Uit het latijn vertaald door* P. VAN DER PLOEG, *Pr.* f 1. (*in linnen met vergulden stempel* f 1.70 *en op best papier rood marocco verguld* f 6.—)
III. **De terugkeer van Hugo de Groot tot het Katholiek geloof,** *door* C. BROERE, *Pofessor aan het Seminarie te Warmond* f 2.
IV. **De oefening van den Kruisweg,** *op wijze van Litanie, door* C. J. VAN DE LAAR, *Pastoor te Schoonhoven.* Tweede druk. f 0.
V. **Godvruchtige en beknopte leiding op den Kruisweg** *van Jerusalem naar Calvarië, volgens den zaligen* LEON. A PORTU MAURITIO. *Met een kort onderrigt over den Kruisweg.* Tiende druk . . . . . . f 0.
(*van n° IV en V, de 25 Ex.* f 2.— *en de ... Ex.* f 3.75).
VI. **Het Lijden O. H. Jesus Christus,** *volgens de vier H. Evangelisten* . . . f 0.
VII. **Over de tien geboden van God** *en vijf geboden van de H. Kerk, door* C. STOL, *Pastoor te Leidschendam* . . . . . f 0.
VIII. **Korte onderwijzing wegens de pligten, voorregten en aflaten** *van het Broederschap van O. L. Vrouwe des bergs Carmelus of van het H. Schapulier: door* P. VERSCHAEGE, *R. K. Pr.* Vijfde druk . . f 0.1
IX. **Het rood Schapulier,** *van 't lijden ... 't allerheiligst Hart O. H. J. C. en van 't minnelijk en medelijdend Hart der onbevlekte Ontvangen maagd Maria.* (*de 100 Ex.* f 1.50) f 0.0
X. **Afbeeldingen** *van hetzelve, de 100 stuks* f 1.
XI. **Kleine getijden van de H. Maagd Maria.** Derde druk . . . . . . f 0.1
XII. **Dagelijksche oefeningen tot de H. Maagd,** *bestaande in zeven zeer godvruchtige gebeden, inhoudende verscheidene opwekkingen ter vereering der H. Moeder Gods Maria, ... tot een zalig einde te geraken* . . . f 0.
XIII. **Gebeden** *ten dienste der leden van het Aartsbroederschap van het allerheiligste en onbevlekte Hart der H. Maagd Maria, tot bekeering der zondaars.* Derde druk . . . . . f 0.
XIV. **Beknopte uitlegging der kerkpligtigheden** *voor kinderen, door een R. K. Priester. Met kerkelijke goedkeuring.* f 0.1
XV. **Algemeen Reglement** *voor de besturen der parochiale en andere katholieke instellingen van liefdadigheid in het bisdom van Haarlem* f 0.2
XVI. **Idem** *voor de parochiale kerkbesturen* f 0.2
XVII. **Onderrigt en gebeden** *ten gebruike der leden van het Broederschap der geloovige zielen* . . . . f 0.1
XVIII. **Gebeden voor de overledenen** *bij de mysteriën van den H. Rozenkrans.* Vijfde druk f 0.1
XIX. **Het welgelijkend Portret** *van den Eerw. Pater* A. FRENTROP . . . . f 1.—
(*Op Chineesch papier* f 3.—, *met tint* f 2.—)

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.